

Savonlinnan kaupungin sitoutuminen European Regions of Gastronomy–Saimaa Candidate 2024 -kehitysprosessiin

ELJ 02.02.2022 § 14
212/00.04.01/2022

Valmistelija	yrittäjäpalvelupäällikkö Juha Turtiainen, juha.turtiainen@savonlinna.fi p. 044 571 5853
Selostus	<p>Etelä-Savon Maakuntaliitto pyytää Savonlinnan kaupungilta päätöksen sitoutumisesta European Regions of Gastronomy–Saimaa Candidate 2024 -kehitysprosessiin sekä sitoutumisesta osallistumisesta vuosina 2022–2023 toteutettavan ensimmäisen vaiheen Saimaa ERG -valmisteluhankkeen omarahoitusosuuden kattamiseen osuudella 5.000 euroa/vuosi, yhteensä 10.000 euroa. <u>Liite A</u> Pöytäkirjan ote §9</p> <p>Eurooppalainen gastronomian ja ruokamatkailun pääkaupunki European Regions of Gastronomy eli ERG on kansainvälisesti arvostettu tunnustus, jota on myönnetty vuodesta 2016 lähtien yhdelle tai useammalle eurooppalaiselle alueelle.</p> <p>Kuopion alue sai ensimmäisenä Suomesta tittelin vuodelle 2020. Koronasta johtuen heidän vuottaan jatkettiin vuoteen 2021.</p> <p>ERG -valmistelun keskiössä on ruokakulttuuri, matkailu, alueiden elinvoimaisuus ja kansainvälinen viestintä. Statuksen myöntää International Institute of Gastronomy, Culture, Arts and Tourism eli IGCAT-verkosto. IGCAT valmentaa hakijoita, luo kansainvälistä näkyvyyttä ja edistää monialaista yhteistyötä ruokakulttuurin, matkailun, taiteen ja kulttuurin saralla. IGCATin toiminnan tavoitteena on vahvistaa paikallisia yhteisöjä lisäämällä heidän tietoisuutta alueellisen ruuan, kulttuurin, taiteen ja luonnonvarojen suojelemisen ja edistämisen tärkeydestä osana kestäviä ja tasapainoisia matkailu- ja kehitysstrategioita</p> <p>IGCAT-verkoston edustaja kutsui Saimaan alueen hakemaan statusta vuodelle 2024. Hän oli tutustunut alueen yhteistyönä laadittuun Saimaa-ilmion hakukirjaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026. ERG:n näkökulmasta hakukirja oli valmis pohja innovatiivisesti tuoda ja tuotteistaa taide ja kulttuuri osaksi ruokamatkailua ja Saimaan elinvoimaa. Saimaa-ilmioon osallistuneiden maakuntien (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo) ja kaupunkien (Joensuu, Kuopio, Lappeenranta, Mikkeli, Savonlinna) edustajien syys-lokakuussa 2021 pitämässä yhteispalavereissa päädyttiin tarttumaan tilaisuuteen ja hakemaan ERG-statusta Saimaalle vuodelle 2024. Kuopio jättäytyi hakuprosessin ulkopuolelle, koska heillä ERG-titteli on jo ollut käytössä. Kuopion kokemuksia kuitenkin hyödynnetään ja yhteistyötä heidän kanssaan tehdään Saimaan ERG-statuksen tiimoilta.</p> <p>European Region of Gastronomy – Saimaa Candidate 2024 Sopimuksen IGCAT-verkoston liittymisestä ja ERG-tittelin hakemisesta allekirjoittivat Saimaan alueen edustajina marraskuun 2021 lopussa Etelä-Savon maakuntaliitto, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Lake Saimaa ry ja Pohjois-Karjalan kauppakamari. Alueella on jo oikeus käyttää titteliä muodossa European Region of Gastronomy - Saimaa Candidate 2024. Tammikuun 2022 loppuun mennessä Saimaan alue toimittaa kirjallisen hakukirjan IGCATille. Verkoston edustajat arvioivat hakukirjan ja kevätkesällä 2022 toteutettavan arviointikäynnin perusteella alueen edellytyksiä ja valmiutta toimia esimerkkinä muille eurooppalaisille ruokamatkailualueille vuonna 2024. Päätös statuksen myöntämisestä</p>

julkaistaan loppukesällä tai syksyllä 2022 Brysselissä pidettävässä verkoston tapaamisessa.

ERG-status tarjoaa Saimaan matkailulle ja alueen toimijoille konkreettisen väljän kehittää alueen tunnettuutta ja vahvistaa omaleimaista ruokakulttuuria ja matkailutarjontaa. ERG myös syventää yhteistyötä eri sektoreiden kesken alueellisesti, mutta ennen kaikkea kansainvälisesti. ERG-kehitysprosessin toteuttaminen Saimaalla Saimaa European Region of Gastronomy 2024 -yhteistyöhanketta tukemaan perustetaan alueellinen työryhmä. Se koostuu osallistuvien maakuntaliittojen, kaupunkien ja muiden sidosryhmien jäsenistä ja ohjaa alueellista yhteistyötä ja edistää gastronomista matkailua ja toimeentuloa koko Itä-Suomessa. Lisäksi perustetaan alueellinen markkinointi- ja viestintätiimi, jossa on jäseniä kaikista sidosryhmistä varmistamaan sitoutuminen ja edistämään yhteistä viestintää viestintäsuunnitelman mukaisesti. Ruoka, kulttuuri ja matkailu ovat maakuntien alueellisten strategioiden eturintamassa. Sisältöä kehitetään teemakohtaisilla, yksilöllisesti rahoitetuilla hankkeilla, jotka järjestetään tiiviissä yhteistyössä alueemme toimijoiden kanssa.

Yhteinen tavoitteemme on muodostaa Euroopan Gastronomialue 2024 -toimintaan monipuolinen ja tehokas rahoitus, joka käynnistää Saimaan seudulla uuden yhteistyön aikakauden ja muuttaa toimintatapojamme pysyvästi ja nostaa matkailun kansainvälisesti kestäväan vertailuun. Markkinointi ja viestintä kytkeytyvät vahvasti Lakeland Finland -brändiin ja alueen Visit Organisaatioihin. Lake Saimaa Purest Finland -brändityö sidotaan Euroopan gastronomian alueen toimintaan (mukaan lukien mm. kansainväliset messut, markkinointikampanjat ja kansainväliset mediavierailut).

Hakukirjaan on alustavasti hahmoteltu yhteensä 6 miljoonan euron kehittämistoimenpiteet vuosiksi 2022-2025 kolmen maakunnan eli Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan alueelle.

Maakuntaliitot sopivat toimivansa yhteistyössä siten, että ne ovat valmiita suuntaamaan alueensa aluekehitysvaroja Saimaan ERG kokonaisuuden tukemiseen EU -ohjelmakauden puitteissa. Myös muuta EU-ohjelmärahoitusta hyödynnetään. Hankekokonaisuus muodostuisi useista osin ylimaakunnallisista ja osin alueellisista hankkeista, joita maakuntien eri toimijat, kehittäjät, koulutusorganisaatiot ja yritys-elämä toteuttavat, osittain jo nyt, yhteistyössä ja joita mahdollisuuksien mukaan rahoitetaan eri lähteistä, ml. EU:n rahastoista. Erityisesti tähän hankeyhteistyöhön toivotaan laajaa osallistumista alueen yrityksiltä, yhteisöiltä ja kunnilta. [Liite B_erg_book02_v1](#)

ERG-kehitysprosessin toteuttaminen ylimaakunnallisena yhteistyönä edellyttää

resurssointia myös kokonaisuuden hallintaan ja koordinointiin. Etelä-Savon maakuntaliitto on alustavasti lupautunut toimimaan yhteistyötä koordinoivan hankkeen kotipesänä ja hakemaan sille EU-rahoituksen.

Koordinaatiohanke jaetaan todennäköisesti hanketeknisesti kahdeksi hankkeeksi johtuen rakennerahastokauden vaihtumisesta.

Vuosien 2022- 2023 hanke haetaan vanhan ohjelmakauden 2014-2020 varoista.

Omarahoitusosuuden kertyminen ratkaisee hankkeen enimmäiskoon, mutta lähtökohdiana on ollut vähintään 350 000 euron budjetti. Hankkeen omarahoitusosuuteen toivotaan osuuksia kaikilta sitoutuneilta tai sitoutuville Saimaa ERG-alueen maakuntien liitoilta ja kunnilta. Vastaavan suuruinen

vuosien 2024 - 2025 koordinaatiohanke haetaan uuden ohjelmakauden varoista.

Organisaatio

Etelä-Savon maakuntaliitto toimii kotipesänä Saimaa European Region of Gastronomy 2024 -yhteistyöhankkeen valmisteluun 1.4.2022-31.12.2023 sekä juhlavuoden 2024 toteutuksen aikana ja perintövuotena 2025.

Organisaatio tekee tiivistä yhteistyötä alueellisten sidosryhmien kanssa ohjelman rakentamiseksi alueellisesti ja valtakunnallisesti. Se toimii pääkumppanina IGCAT-organisaation ja muiden kansainvälisten verkostojen kanssa. Hankkeeseen rekrytoidaan riittävät henkilöresurssit kokonaisuuden johtamiseksi.

Savonlinnan kaupungin strategisen tavoitteen Saaristo, puhdas luonto ja ympäristö kriittisen menestystekijän: Ekologisuudesta, paikallisuudesta ja lähiruoasta elinvoimaa alle on, vuoden 2022 taloussuunnitelmassa, elinkeinopalveluiden tehtäväksi asetettu European Region of Gastronomy -hankkeen valmisteluun osallistuminen. European Region of Gastronomy -yhteistyön tavoitteena on alueen elinvoimaisuuden sekä erityisesti alueen ruoka-, matkailu- ja luovien alojen yritysten liikevaihdon kasvu.

Toimivalta:	Savonlinnan kaupunginhallitus on 5.2.2018 § 31 delegoinut elinkeinojaostolle seuraavan toimivallan: Elinkeinojaostolla on toimivalta päättää Savonlinnan kaupungin elinkeinopoliittisten investointihankkeiden ja toiminta-avustusten hyväksymisestä ja omarahoitusosuudesta tulosalueensa määrärahan puitteissa.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Laine Janne
Päätösehdotus	Elinkeinojaosto päättää, että Savonlinnan kaupunki osallistuu European Regions of Gastronomy–Saimaa Candidate 2024 -kehitysprosessiin sekä osallistuu vuosina 2022–2023 toteutettavan ensimmäisen vaiheen Saimaa ERG -valmisteluhankkeen omarahoitusosuuden kattamiseen osuudella 5.000 euroa/vuosi, yhteensä 10.000 euroa. Kustannukset katetaan elinkeinopalveluiden määrärahasta kustannuspaikalta 1410.
Päätös	Elinkeinojaosto hyväksyi esityksen.
Toimenpiteet	vs.elinkeinojohtaja
Tiedoksi	Etelä-savon Maakuntaliitto Taloussosasto